

CENĂZEANUL

Ziar de informare socio-culturală (serie nouă) ❖ Anul VI ❖ Nr. 1/1998

Criza economică generalizată ce bântuie în țară nu a putut trece indiferentă pe lângă ziarul „Cenăzeanul”. Și, iată, că a reușit pentru un timp să-i sisteze apariția.

Am spus „pentru un timp” deoarece dorința noastră și a unor cenăzeni de a nu pierde un lucru deja câștigat a reușit să treacă peste greutățile prea mult prelungitei tranziții, astfel că ziarul nostru își reîncepe apariția într-o serie nouă.

În această situație noul colegiu de redacție își propune să informeze cu mai multă regularitate și exactitate cititorii săi, să nu accepte imixțiuni de ordin partinic de orice culoare ar fi ele; să nu folosească atacul la persoană, dar mai ales să fie într-un dialog continuu cu fideliile săi cititori fie prin corespondență, fie organizând prin redactorii săi sondaje de opinii în cele mai cruciale

probleme ce frământă colectivitatea.

În acest sens atenționăm că nu ne vom lăsa antrenați în polemici sterile provocate de indivizi rău intenționați, nu vom lua în seamă scrisorile anonime sau injurioase la adresa ziarului sau a unor concetățeni de-ai noștri, în schimb vom da curs tuturor propunerilor pozitive bunului mers

Din nou LA DRUM

al vieții din comuna venite prin partea cititorilor.

Ne propunem să folosim un limbaj civilizat în toate ocaziile, lucru pe care-l cerem și colaboratorilor noștri.

În continuare informațiile noastre nu se vor limita doar la cele agricole. Știm că apariția ziarului se săvârșește într-un mediu agricol, că problemele

interesează o mare majoritate dintre cititorii ziarului de aceea ele își vor găsi loc în continuare în paginile publicației noastre dar de data aceasta ele vor fi foarte diversificate ca tematică. În schimb intenționăm să abordăm și alte probleme ce frământă comunitatea noastră. Astfel vor apare rubrici noi, pagini noi destinate apropierei noastre de frământările oamenilor și din alte domenii din afară, în felul acesta publicația își va îmbogăți conținutul încercând să fie un ziar al tuturor cenăzenilor. Vrem să fim utili comunei noastre, cenăzenilor de pretutindeni prin dezbaterile și informațiile pe care ne vom strădui să le furnizăm.

Pornim din nou la drum și fie ca acesta să nu se termine niciodată.

REDACTIA

DUMNEZEU E UNUL ȘI EL ÎNSEAMNĂ PACE!

De curând, și-a încheiat lucrările ultima mare manifestare ecumenică a celui de al doilea mileniu creștin. A XII-a reuniune internațională "Oameni și Religii", desfășurată pentru prima dată pe pământ ortodox, a strâns sub același cer Creștinismul, Mozaismul, Mahomedanismul reprezentanți prin teologi de mareă. Așa cum a titrat aproape la unison presa internațională, timp de trei zile, România a devenit capitala religioasă a lumii.

Pentru noi, cei care viețuim pe acest pământ numit România, această, reuniune aduce un întreg folos. Faptul ca invitația, lansată anul trecut la Padova a fost acceptată, pe de-o parte, semn ca am început să contăm, lucru recunoscut de către unul dintre prelații prezenți care a afirmat că "Biserica Voastră și Țara Voastră sunt un pod între Orient și Occident"; al doilea de netăgăduit, e că România a fost consacrată pe harta ecumenismului iar al treilea rând, trebuie căutat în palatul dialogului ortodoxiei noastre cu romano-catolicismul, având ca scop detensionarea relațiilor cu greco-catolicii.

A sosit momentul ca Sfântul Sinod să înainteze Papei Ioan Paul al II-lea invitația oficială de a vizita România. Această nu înseamnă ținând seama de uzanțe, ca o astfel de invitație se face peste noapte sau prin emisari. Dorința ambelor părți a fost deja exprimată, un document scris trebuie să fixeze un aspect esențial: DATA. Nu în ultimul rând textul trebuie să fie aprobat de Sfântul Sinod. Nu atât ziua și luna (probabil mai) a anului viitor au devenit în această clipă importante ci faptul ca *drumul a fost deschis*. Cardinalul Cassidy, trimisul lui Ioan Paul al II-lea la reuniune, a transmis Patriarhului Teoctist un mesaj verbal din partea Papei. Conținutul acestuia este în

esență următorul: Vaticanul acceptă condițiile Bisericii Ortodoxe Române.

Despre ce este vorba?

Pentru ca vizita Suveranului Pontif să se desfășoare cu maxim beneficiu, se cuvine ca dialogul dintre ortodoxi și greco-catolici (mult timp refuzat de cei din urmă!) să fi înregistrat progrese notabile. Convorbirile au și început și se bucura de prezența cerută de Biserica Ortodoxă Română a unor mediatori, cardinali ai Sfântului Scaun. Prin urmare, Ioan Paul al II-lea a acceptat că nu se cuvine să fie deturnat sensul spiritual, pastoral, al vizitei sale, de cirovăielile lumești provocate în principal de litigiile de patrimoniu. Cu alte cuvinte *mai întâi să se împace creștinește frații cu frații*, să înceteze hărmălaia pătimășă pentru ca mesajul duhovnicesc al Înaltului oaspete să fie bine auzit.

Numele latinesc al Papei-PONTIFEX MAXIMUS – se tălmăcește prin *făcător de poduri*. El vine în România pentru a construi podul pe care să pășim spre lume, o lume pentru care cuvântul Suveranului Pontif are greutate. De altfel, radicalismul vindicativ exhibat de unii greco-catolici a început să deranjeze la Vatican.

Care este, în plan teologic bilanțul reuniunii ce s-a încheiat?

Punându-și Lucrările sub semnul păcii, participanții au lansat lumii contemporane o adevărată provocare. A fost reimprespătat înțelesul unui cuvânt PACE care, folosit cu ipocrizie vreme îndelungată, s-a golit de sens. Teologii au reabilitat această noțiune biblică, umplând-o de o noimă dumnezeiască. De altfel, semnul sub care s-au așezat vorbitorii a fost: "pacea este Numele lui Dumnezeu". Pacea în înțelesul creștin nu e, deocamdată, niciunde. Trist este faptul că în multe părți ale globului praporii sunt folosiți ca stindarde

de luptă, că fanatismul, extremismele, radicalismele utilizează religia ca argument.

Cum va arată religia mileniului III? Se va reface unitatea Bisericii creștine? Va exista o *Biserica Universală*?

Soluția care se întrevede este una ecumenică – a *unității în diversitate*. Granițele de identitate, de cultură, de civilizație nu vor fi șterse în mileniul următor.

800 de preoți s-au rugat la București, fiecare potrivit canoanelor credinței sale, ca Dumnezeu – unul pentru toți – să topească vrajba, intoleranța, fărâncicia din lume, să netezească ora către alții cărările.

Cenadul este așezat în câmpia Banatului, în imediata apropiere a râului Mureș. Coordonatele sale geografice sunt de 20°38' longitudine estică 46°7' latitudine nordică.

Prezența umană este semnalată pe teritoriul comunei Cenad încă din perioada neolitică, acum circa 7.000 de ani. Culturile arheologice de tip Starcevo-Criș, Vinca, Tisa și Tiszapolgár, prin descoperiri în mai multe puncte, demonstrează consistența locuirii umane în acea epocă. Din epoca următoare, cea a bronzului, există descoperiri arheologice de obiecte casnice și de urne funerare. Epoca romană este bine reprezentată prin numeroase descoperiri atât de ceramică, unelte, cărămizi din diverse construcții, purtând ștampilele unor unități militare romane, dar și monede emise de diverși împărați romani. Mai apoi alte descoperiri au confirmat influența bizantină și existența unei așezări din secolele VIII-IX, d.H.

În procesul cristalizării feudalismului, organizării cnezatelor, voievodatelor și țărilor, Banatul a avut un rol extrem de important, în cadrul Banatului, Cenadului i-a revenit rolul de capitală.

Izvoarele istorice amintesc despre existența unie țări ("regum") care se întindea din sud de la Dunăre și până la Crișuri în nord și de la Tisa la vest până-n Carpați la est. Dar și mai important și – unicat pentru întreg evul mediul românesc preetatic – țara aceasta era condusă de o familie care-și desemna urmașii la conducere în funcție de vreednicia lor. Așa încât primul principe/duce/voievod – pe numele său Glad – ce stăpânea Banatul în secolul al X-lea este urmat de alți membri ai familie sale. Țara sa este puternică, cu pământuri fertile, turme mari de vite, slujitori dăruțiți cu pământuri și vite, oameni cu diverse ocupații. Cu alte cuvinte o țară constituită, încheagată, cu credibilitate în interior și exterior, dar și cu dușmani.

În deceniile ce urmează anului 1000 d.H țara este condusă de ducele Ahtum, nepot de al lui Glad. Acesta domnea de ani buni, având drept aliat Imperiul Bizantin. Puterea sa se baza pe bogățiile solului, subsolului și oamenilor. Creștin, el ridicase în capitala sa – urbs Morisena, viitorul Cenad – o mănăstire de rit răsăritean /grecesc/ cu

hramul Sfântului Ioan Botezătorul.

Puterea sa îi permite să vămuiască transporturile de sare de pe Mureș. Provoacă astfel invidia regatului maghiar. Pentru a-i înlătura de pe tron regele Ștefan I se aliază cu însuși vărul lui Ahtum, pe nume Chanadinus, doritor să-i ocupe tronul.

Luptele se desfășoară în mai multe campanii, în jurul anilor 1028. După victorii inițiale ale lui Ahtum la Tomnatic, urmează victoria finală a oștilor maghiare. Ahtum se retrage în capitală – urbs Morisena – acolo este ucis și Chanadinus îi ia locul, acceptând suzeranitatea regală. În fond voievodatul bănățean își continuă existența încă mai bine de un secol, până a sfârși prin a fi împărțit în comitate și integrat administrației regale.

La scurt timp, numele orașului este schimbat din Morisena în Cenad Călugării greci din mănăstirea Sf. Ioan Botezătorul sunt siliți să plece la Majdan (Jugoslavia) și în locul lor vin călugări de rit latin. Conducătorul lor este Gerardo, care primește titlul de episcop și întemeiază astfel prima episcopie de rit apusean (după 1046 romano-catolică) de pe teritoriul României. Inițial lângă Gerardo mai erau șapte călugări ce desfășoară o vie activitate de prozelitism religios.

Unul dintre ei, magistrul Walter, înființează o școală pentru fiii mai marilor zonei, pe lângă mănăstirea cu hramul Sfântul Gheorghe. Este prima școală – atestată documentar de pe întreg teritoriul României. Cu timpul numărul elevilor s-a mărit considerabil și faima ei a depășit granițele Banatului. Rolul său era de a pregăti clerici pentru funcțiile ecleziastice ale bisericii, mănăstirilor, capitalului și episcopiei toate aflate la Cenad. Rolul Cenadului este din ce în ce mai mare.

Astfel, în anul 1041, episcopul Gerardo îl încoronează drept rege al Ungariei pe Aba Samuel, în biserica catedrală din Cenad. Peste doi ani regele sârbătoarește paștele la Cenad și, nemulțumit de un grup de 40 de nobili, îi cheamă aici, îi închide în două case și-i ucide cu ajutorul soldaților săi. Peste nici un an de zile, în anul 1044, la Cenad se desfășoară dieta regatului, între 7 martie, și 22 aprilie.

SCURTĂ ISTORIE A CENADULUI

MIȘCĂRI LA STAREA CIVILĂ

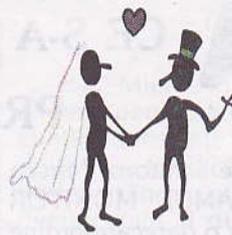

În cursul anului 1997 au sosit pe lume bucurându-se de lumina zilei următorii copii:

Blaj Sebastian, Manoliu Andreea, Moldovan Ioana, Colompar Maria,

Vanu Alexandra, Luchian Mirela, Țarmure Dumitru, Ioniță Ruben, Baico Monica, Selean Mirela, Probașe Adrian, Raicici Cristian, Moldovan Alexandra, Mihuț Maria, Andone Mihai, Trincă Sebastian, Fazekas Cristina, Bărcăeanu Verena, Prepelită Giorgina, Antal Dalina-Petra, Eziș Oana, Cir Mădălina, Berteș Ana-Maria, Vlascici Snejena, Gligor Alexandra, Bulgovici Flavia, Popescu Mădălina, Hendrea Adrian, Sarafolean Edith, Covaci Nicoleta, Crăciun Bogdan, Cizmarik Marion, Dronca Alin, Regeș Florin, Ungureanu Andrei, Muntean Diana, Cornuț Paul, Șerban Andreea, Iancu Denis, Fazekas Fabian, Crivăț Daiana, Bolog Mariana, Radu Tavita, Pană Marius, Oлару Alexandra, Petrovici Leonard, Lăcătuș Iuliana, Cristea Florin, Jivici Denis, Ticu Adrian, Matyus Alexandru, Vlascici Dragoslav, Femer Andreea, Costa David, Slătariu Ionela, Pali Andreea, Toth Norbert, Regeș Gabriel, Damian Simona, Jivici Vasile.

Le dorim ca ursitoare să fie darnice cu fiecare, să crească mari să fie frumoși și sănătoși iar părinții lor să se bucure de ei.

Au avut curajul și s-au prezentat în fața ofițerului de stare civilă pentru a-și uni viețile următorii:

Iuhasz Iosif-Nicolae cu Haba Clara, Bolog Lucian cu Kalman Mariana, Rațiu Ioan cu Bojan

Viorica, Cornuț Cosmi cu Scurtu Vasilica, Cornuț Sorin cu Fzekas-Tünde-Katalin, Eziș Gheorghe-Daniel cu Tiran Marinela, Savu Leonte cu Brancu Cornelia, Mateiu Ștefan cu Dănilă Mirela, Czișzar Levente-Ferenc cu Kappel Agnes, Iovănuț Elian-Ciprian cu Mioc Adina, Petruc Dan cu Bora Crinela Gianina, Vlascici Goran cu Soproni Claudia, Balint Imre cu Ziegler Gabriele, Lungu Marius cu Ghembitchi Ileana-Leontina, Jivici Goran cu Turcu Tatiana, Radu Florin cu Bălăjeș Dorina, Balint Ioszeff cu Gub Melinda, Cimpocă Emanuel cu Mihuț Mariana-Elena, Petrovici Marin cu Lăcătuș Maria Sabou Corneli-Sorin cu Bizău Firuța, Pali Traian-Florentin cu Grebenar Adriana, Radu Sorin cu Turcu Simina, Meszaros Iosif cu Varga Kristina, Pavlovici Laza cu Pelea Camelia-Nicoleta, Balint Ștefan cu Oprea Nela, Harkay Iosif cu Biro Uzszana, Biro Ioan cu Moroșan Elena, Turcu Toni-Marian cu Calancea Violeta-Mariana, Budulică Vasile cu Colompar Roswita, Petradi Remus cu Nicoleta Brigitte.

De remarcă faptul că în acest an s-au căsătorit mai mulți frați și anume: frații Balint (Imre, Ioszeff, Ștefan), Cornuț (Cosmin, Sorin) și Turcu (Tatian și Toni Marian). Asemenea cazuri se întâmplă destul de rar.

Ne-au părăsit plecând dintre noi pe drumul cel fără de întoarcere următorii: Silaghi Veronica (77 ani), Bunei Fülöp (93 ani), Trifunov Liubișă (73 ani), Stanciu Marian (68 ani) Horvath Maria (64 ani), Colompar Uroș (68 ani),

Dudaș Francisc (68 ani), Șiclovan Elena (79 ani), Jivu Ioan (83 ani), Dogoia Pavel (81 ani), Damian Ecaterina (88 ani), Cărpă Ioan (65 ani), Oprea Gyögyi (94 ani), Șiclovan Nicolae (80 ani), Daroczi Petru (73 ani), Hategan Maria (47 ani), Gavril Ion (64 ani), Pascu Viorel (29 ani), Sinitean Florica (60 ani), Unceanschi Marinco (69 ani), Stanciu Florea (63 ani), Miatov Rozsa (87 ani), Gyemant Ludovic (69 ani), Botas Aurel (44 ani), Zimmer Carol (70 ani), Draghici Sfetlana-Biliana (15 ani), Dumitru Florica (65 ani), Vancso Maria (85 ani), Colompar Eva (85 ani), Gligor Floarea (69 ani), Popovici Mircu (77 ani), Costa Rocuș (68 ani), Grozav Gheorghe (75 ani), Iacob Maria (57 ani), Oprea Doina (40 ani), Roșu Cornelia (76 ani), Gyuricsin Dragutin (78 ani), Popăț Natalia (67 ani), Bora Floarea (74 ani), Tau Ioan (74 ani), Funariu Vasile (85 ani), Damian Sofia (78 ani), Boldovici Valer (78 ani), Tico Gheorghe (44 ani), Schmelzer Peter-Uozsef (83 ani), Vișin Constantin (61 ani), Socol Petre (62 ani), Szigmond-Bogdan, Maria-Amalia (din Zerind, jud. Arad) (76 ani), Giurgiu Mihai (57 ani), Socol Ion (44 ani), Palincaș Maria (60 ani).

Cei decedați au o medie de vârstă de 72, 69 ani, vârstele lor adunate se ridică la suma de 3489 ani. În acest an a decedat cel mai bătrân bărbat din comună Oprean Györgyi (94 ani) care s-a născut la Beba-Veche iar ca cel mai bătrân bărbat născut în comună și care a decedat în anul acesta este Bunei Fülöp (93 ani). Dintre cei decedați 9 persoane au fost în vârstă de 80 ani, o fată de 15 ani, iar 5 persoane se situau cu anii trăiți între 40 și 47. Tot în anul acesta a decedat: Colompar Uroș lautarul de elită al Cenăzeului, Șiclovan Nicolae – cântăreț bisericesc și Boldovici Valer-sufletistul fotbalului cenăzean.

IOAN RADU, secretar

CE E NOU LA PRIMĂRIE

TAXE LOCALE

APA

– locuințe cu branșament fără apometru 44.000 lei/per./an; locuințe cu branșament cu apometru până la 25 mc/per./an 900 lei/mc.; peste 25 mc/per./an 1600 lei/mc.; agenți economici fără apometru 150.000 lei/lună; agenți economici cu apometru până la 100 mc/an 1.600 lei/mc., peste 100 mc./an 3.000 lei/mc.; persoane care iau apă de la cișmea 10.000/per./an; adăpat animale: cabaline și bovine 20.000/cap/an, porcine 5.000/cap/an.

COȘERIT

– se va plăti de fiecare cetățean 6.000 lei/cos/an (cos = nr. casă)

ÎNCHIRIERI DE TEREN INTRAVILAN
100 lei/mp.

LIVRARE NISIP LOCO NISIPARIE

– 1.600 lei/mc. fără TVA și fără încărcare; 17.500 lei/mc. fără TVA cu încărcare.

TAXE PĂȘUNAT

– bovine și cabaline 40.000 lei/cap; tineret bovin 30.000 lei/cap; pentru oi 15.000 lei/cap; pentru miei 7.000 lei/cap.

FĂN

– coasa I 150.000 lei/ha.

TEREN

– închirieri teren în extravilan 550.000 lei/ha.

HOTĂRĂREA Nr. 2/21 ian. 1998

PERIOADA DE PĂȘUNAT

Art. 1. Perioada de pășunat pe pășunea comună este 6 apr. – 1 dec. 1998

HOTĂRĂREA Nr. 4/21 ian. 1998

IMPOZITE ȘI TAXE LOCALE

Art. 1. Impozit pe teren:

– zona A = 40 lei/mp; zona B = 30 lei/mp.

Art. 2. Taxe pe mijloace de transport:

– autoturisme 8.000/an; autobuze, autocare microbuz 24.000/an; autotrenuri 28.000 lei/an; tractoare înmatriculate 16.000 lei/an; motocicletă, motorete 4.000 lei/an; biciclete și triciclete cu motor 3.000 lei/an; remorci de orice fel: până la 1 t inclusiv 12.000 lei/an, între 1–3,5 t inclusiv 40.000 lei/an, între 3,5–5,5 inclusiv 60.000 lei/an, peste 5 t 76.000 lei/an.

Art. 3. Taxe pentru eliberarea certificate, avize, autorizații construcții:

– certificat de urbanizare: până la 150 mp 1.450 lei/an; până la 250 mp 1.950 lei/an; până la 500 mp 2.450 lei/an; până la 750 mp 2.950 lei/an; până la 1.000 mp 3.500 lei/an; peste 1.000 mp 3.500 + 10 lei pentru fiecare mp peste 1.000 mp

– autorizare foraje, escavări, ridicări topo, exploatare de cariere, balastiere, loc sonde gaze și petrol 4.000 lei/mp dar nu mai puțin de 7.000 lei

– racordări și branșamente la rețelele publice pentru fiecare instalație 6.000 lei

– aviz comisie 30.000 lei

– autorizații activități lucrative: meseriași și cărauși 5.000 lei; cazane fabricat rachi 10.000 lei; liberi profesioniști 16.000 lei; mori, prese ulei și darace 38.000 lei; alte activități 50.000 lei

– folosirea mijloace de publicitate: sub 1/2 mp inclusiv 24.000 lei; între 1/2 și 1 mp inclusiv 46.000 lei; între 1 și 2 mp inclusiv 70.000 lei; între 2 și 3 mp inclusiv 150.000 lei; între 3 și 5 mp inclusiv 380.000 lei; peste 5 mp 140.000 lei pentru fiecare mp sau fracțiune

– taxe pentru firme instalate: până la 1/2 mp inclusiv 8.000 lei/an; între 1/2 și 1 mp 16.000 lei/an; între 1 și 2 mp 24.000 lei/an; peste 2 mp 16.000 lei pentru fiecare mp sau fracțiune

– taxa pentru afișe 2.000 lei

– clădiri și alte construcții: clădiri de locuit cu pereții din cărămidă arsă, piatră, beton etc. 13.400/mp; clădiri cu pereții din lemn, cărămidă nearsă, vătăuci, chirpici, pământ bătut și alte materiale asemănătoare 9.200 lei/mp.; alte clădiri 9.600–4.000/mp

HOTĂRĂREA Nr. 7/25 mai 1998

Atribuirea de teren în administrarea direcției generale a vâmlor pentru construirea punctului de trecere de frontiera Cenad

Art. 1 Se atribuie 7,00 ha pe toată durata existenței construcțiilor.

HOTĂRĂREA Nr. 8/25 mai 1998

Ziua Cenăzeului

– Ziua Cenăzeului se va sărbători în data de 26 septembrie 1998

– se va deschide punctul de frontieră în zilele de 26 și 27 septembrie 1998

– invitați: localitățile Nădlac și Comloșul Mare din România, Magyarcsanak, Apátfalva și Kiszombor din Ungaria.

HOTĂRĂREA Nr. 9/2 iunie 1998

Stabilirea taxelor locale special pentru întreținerea și repararea drumurilor pietruite din comună

– pentru tractoare U 650 200.000 lei/an; pentru tractoare U 445 150.000 lei/an; pentru camioane 250.000 lei/an; pentru 300.000 lei/an; pentru autoturisme 25.000 lei/an; pentru căruțe 50.000 lei/an; pentru remorci 50.000 lei/an.

Datele au fost furnizate de către Ioan Radu secretar al Consiliului local Cenad

Eseu sentimental

ÎNTOATDEAUNA FEMEIA

Femeia este cea mai armonioasă contradicție și cea mai contradictorie armonie a acestei lumi, pentru că gingășia și puterea, slăbiciunea și forța se întrupează deopotrivă în ea.

Istoria și viața noastră toată este atinsă de prezența discretă și totuși plină de vigoare a femeii.

Femeile au făcut și desfăcut războaie, au făcut și desfăcut imperii, dar, mai ales, i-au făcut sufletului nostru un lucru de nedesfăcut, cea mai frumoasă suferință, o stare mereu dureroasă dar minunată mereu, ce se cheamă dragoste.

Ca mamă, femeia transmite spre veșnicie sufletul uman și, de fapt, perpetuează nu numai omul ca ființă ci perpetuează omul ca dragoste. Născând și renăscând copii pe acest pământ, femeia naște și renaște dragoste, naște și renaște echilibrul.

Femeia este echilibrul nostru, este o parte a noastră fără de care bărbații am supraviețui dar nu am trăi.

Ea este elementul de complementaritate fără de care organismul umanității ar dobândi sindromul ireversibilei dispariții.

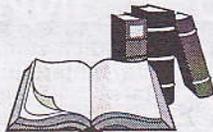
Femeia este cel mai frumos și cel mai necesar rău al acestui univers.

Oricât am încerca s-o cunoaștem și tocmai atunci când suntem siguri că am pătruns în tainele ei, femeia își dezvăluie încă o penumbra, încă o undă de mister, încă un glas care ne cheamă în adâncurile sufletului ei.

Femeia este și rămâne un mister și, poate tocmai de aceea, o iubim, o cântăm, o divinizăm.

Prof. FLORIN ZAMFIR
Variaș

Viața cărților

CE S-A MAI TIPĂRIT
PRIN ȚARĂ

Conduc de către scriitorul Mircea Nedelciu, PROGRAMUL MONITOR '98 încearcă să facă o oarecare ordine în haosul editorial de azi. După anul 1989 a apărut o întreagă ciupercărie de edituri care mai de care puse pe fapte mărețe (așa cum reiese din programele lor editoriale) dar foarte puține reușind să și le onoreze prin titlurile și valoarea literară a cărților publicate.

Bazându-se pe top-urile întocmite de acest program, am selectat pentru cititorii ziarului nostru titlurile primelor trei cărți din fiecare domeniu tematic.

POEZIE: **Mircea Ivănescu, Poezii** (Ed. Vitruviu); **Ioan Flora, Iepurele suedez** (Cartea Românească); **Liviu Ioan Stoiciu, Ruinele poemului** (Pontica).

PROZA SCURTĂ ȘI ROMAN: **Mircea Horia Simionesc, Fărădelegea vaselor comunicante** (Cartea Românească); **Răzvan Petrescu, Într-o după-amiază de vineri** (Cartea Românească); **Mircea Danieliuc, Pisica ruptă** (Univers).

ESEU, CRITICA ȘI TEORIE LITERARĂ: **Liviu Ciocârlie, Cap și pajură** (Albatros), **Alexandru Mășina, Eseu asupra poeziei moderne**, (Cartier), **Sorin Antohi, Exercițiu distanței** (Nemira).

ISTORIE, POLITOLOGIE, SOCIOLOGICE, MEMORII, JURNALE: **Lucian Boia, Istorie și mit în conștiința românească** (Humanitas); **H. R. Patapievic, Politice** (Humanitas); **Stelian Tănase, Anatomia mistificării** (Humanitas).

EDUCATIONAL ȘI PRACTIC: **Gheorghe Crăciun, Introducere în teoria literaturii** (Cartier/Magister); **Ion Ianoși, Dicționarul operelor filozofice** (Humanitas) **Carmen Crețu, Pishopedagogia succesului** (Polirom).

La întocmirea top-urilor au stat în fața operatorilor circa 500 cărți tipărite la noi în țară (literatură română în primă apariție fără traduceri, fără clasici, fără reeditări).

CRONICAR

Lirica cenăzeană

RĂSAR LUMINI

Răsar lumini sub pași bătute
de gânduri.
Să vadă ochii sunt prea ocupați.
Crâmpie de-amintiri se scurg fără-nctare.
Oii fi eu, Doamne, blestemat?
Să nu simt bucuria?
Și orb pe veci să fiu?
Să fie drumul vieții mele lung
și greu de străbătut?
M-ai pedepsit
că nu am luat în seamă
când cerul m-a avertizat
că voi plăti pentru indiferența mea!
De am greșit eu am plătit.
Nu mai răsar lumini
Chiar dacă drumul meu le caută
Acum e cu adevărat doar noapte.

SELENA

Nu fii supărată iar.
Când tu ești tristă, tristă sunt și eu,
Când tu te-ascunzi în noi, eu mă scund în mine.
Chip de idol eu ți-am dat în visul meu
Și glasul tău îmi sună ca un clopot.
Eu știu că porți parfum de trandafiri.
Căldura privirii tale o simt aproape,
Când îmi luminezi cărarea și mă îndrumi.
O, astrule, din cer născut
O stancă mă doresc pe malul tău.
Urâsc perdelele de fum ce ne despart;
Urâsc oamenii care au pus piciorul
Pe tămpla visurilor mele.
Eu știu că într-o zi, da într-o zi
Vom fi aproape și îmbrățișezi.

DIANA PERIAN

O EXPOZIȚIE CA-N VISE

În perioada 6-8 februarie 1998 în orașul Novi-Sad din Jugoslavia, în Complexul expozițional al orașului a avut loc o expoziție de păsări și animale mici. A fost poate cea mai mare expoziție de acest fel din Sud-Estul Europei cu peste 4000 porumbei, 2000 păsări mici, de colivie, 1000 găini și sute de alte rase de păsări sau iepuri de casă. Au putut fi admirate de la rasele mici de zbor sau jucători, porumbei de ornament și frumusețe până la porumbeii uriași de carne. Au putut fi văzuți rasele mici de zbor sau jucători ca *zburătorii de Novi-Sad*, sau cei de *Subotići*, *tipierii englezi*, *jucătorii de Komarom* cât și rasele românești ca *rolleri de Lugoj* sau *satimeji de Craiova*.

La rasele de ornament s-au expus *toboșarii de Buhara*, *voltații*, *coșofenele* sau *carierii*. Iar la rasele de carne au fost admirați porumbeii rasa *roman*, *king*, *modena englez*, *texani*, *uriasi*, *maghiari* sau *straseri*.

La găini au fost expuse diferite rase începând cu uriașele *brahma cochinchina*, *orpimenton*, *susex*, *rodiland* și terminând cu *playmut rock*, *new nempisir*, *leghorn*, *japonezele pitice*, *batam*, *brahma pitic* sau *cochimchina pitice*.

Au fost prezente în expoziție grațioasele *lebede*, *gâște uriașe* (16-18 kg), *rațe pekin*, *rațe micizeci* de rase, mărimi sau culori.

Păsările de colivie au fost numeroase începând cu *papagalii alexander* și terminând cu canarii sau multicolorii perusi.

Sectorul de iepuri a fost populat cu: *uriasi germani* și *bèlgieni*, *cincila mari* și *mici*, *kastor rex*, *california* sau *neozelandezul*.

Au participat expozații din Jugoslavia, Germania, România, Ungaria, Bulgaria, Macedonia și Republica Srpsca.

Din România au expus Căpraru Ioan, Crașovan Gheorghe, Crăstiu Nicolae, Iorga Constantin, Iorga Mircea, Tocaci Constantin și Anuichi Gheorghe. S-au obținut 5 titluri de campioni, la rasele romani, toboșari de Buhara gulerati, voltați, modena englez.

Condițiile de cazare, masa și programul pe timpul expoziției au fost excelente iar banchetul prilejuit de premiere au rămâne mult timp în amintirea participanților. S-au legat prietenii, s-au făcut schimburi de păsări și rase, invitații la viitoare expoziții din țările participante la acest regal expozițional.

Nu ne rămâne în final decât să le mulțumim lui: Paia Dimitrievici, președintele asociației columbofile din Jugoslavia, Pap F. Imre secretar al asociației columbofile din Jugoslavia, Tot Sasa, Stoisin Cedomir, Mudri Tota și Iukov Cedomir.

GHEORGHE ANUICHI

Pasiuni

Pe domnul PERIAN PETRU (Cornutu) cenăzeanii îl cunosc după pasiunea lui și-l numesc Pătru Albinaru.

Născut în Cenad la 6 iunie 1936 într-o familie de țărani muncitori a făcut școala primară în comună și a lucrat doar în Cenad. A lipsit din sat doar în timpul cât își satisfăcea stagiul militar.

Pasiunea pentru apicultură este o moștenire din familie, Pătru fiind cel de-al patrulea din câteva generații de albinari și dorește ca unul din urmașii lui să-i preia ștafeta și s-o ducă mai departe.

Reporter: De la ce vârstă vă ocupați cu albinele?

P. Perian: De mic copil am lucrat cu tatăl meu, ca la vârsta de 12 ani să preiau conducerea stupinei de la tatăl meu el renunțând la apicultură din motive medicale.

Rep.: În afară de învățămintele primite de la tatăl dumitale ce alte forme de pregătire ai mai urmat?

P.P.: Am obținut diploma de apicultor în urma cursurilor apicole urmate în anii 1953, 1954, 1955. Dar apicultura evoluează și mereu citind revistele de specialitate „mă recalific” fiind la curent cu tot ce e nou în acest domeniu.

Rep.: Ce întreprindeți în stupină pentru sănătatea acesteia?

P.P.: În tot timpul anului stupina trebuie tratată medical împotriva bolilor și a paraziților, mai ales împotriva celui cunoscut sub denumirea de „varua”.

Rep.: V-am ruga să ne reamintiți pentru cititorii noștri ce proprietăți farmaceutice au produsele apicole?

MĂ „RECALIFIC” MEREU CITIND REVISTE DE SPECIALITATE

(Interviu cu domnul Perian Petru-Cornutu)

P.P.: Mierea în primul rând este un aliment deosebit, cu o energie vivace, conține substanțe cu proprietăți nebănuite care fortifică corpul uman. În al doilea rând „propolisul” este un dezinfectant al stupului cât și un medicament multifuncțional în tratamentul oamenilor și al animalelor. În al treilea rând ceara de albine este folosită în industria farmaceutică, apoi polenul este un adevărat „drog” care revitalizează organismul uman iar lăpțișorul de matcă tratează cu rezultate minunate bolile aparatului digestiv și respiratoriu.

Rep.: Sunt violente albinele în permanență sau numai în anumite cazuri?

P.P.: Albinel nu sunt violente cu „stăpânul” lor dacă știe să lucreze cu

ele. Devin mai violente la schimbările bruște din atmosferă.

Rep.: Ce sfaturi doriți să transmiteți „novicilor” în cele ale albinăritului?

P.P.: Albina este o insectă fenomenală, este blândă, harnică, prin excelență dar pentru a avea rezultate trebuie pus foarte, foarte mult suflet, dragoste și mai ales timp optim când lucrăm cu ele deci în acest caz nu există sărbători, concedii de odihnă sau învoiri ci prezență atunci când stupul o cere.

Interviul a fost realizat de
GHEORGHE ANUICHI

De prin lume adunate ● De prin lume adunate ● De prin lume adunate

● Italienii vânează la ei acasă fazani importați din... Prahova. În fiecare an Direcția Silvică Ploiești furnizează vânzătorilor din Italia aproape 25 de mii de fazani vii, prețul unui fazan fiind de 55.000 lei (*Mediafax - 6 martie*).

● Thomas Passmore, din Norfolk, Virginia și-a tăiat o mână deoarece credea că e posedat de diavol, apoi a refuzat să-i lase pe chirurgii de la spitalul din localitate să-i pună la loc. Acum el le pretinde medicilor despăgubiri în valoare de 3 milioane dolari afirmând că aceștia ar fi trebuit să-și dea seama că el e nebun. (*Evening Standard - 19 martie*).

● Un american care a cumpărat o mașină la o licitație din New-York a descoperit, două zile mai târziu că automobilul îi fusese livrat cu tot cu un cadavru în portbagaj, relatează

Reuter. Interesant este faptul că polițiștii, care găsiseră mașina abandonată și o duseseră la licitație, nu s-au uitat în portbagaj. Cumpărătorul nici atât. (*Național nr. 233*).

● Pe 24 martie, Dumnezeu va veni pe pământ cu un OZN și va apărea la televizor pe canalul 18, prevedea liderul unei secte taiwaneze – profesorul Chen – care susține că este tatăl lui Isus. El a atras, ajutat de doi tineri care sunt „reîncarnările” lui Buddha și Isus, 150 de credincioși într-o suburbie a Dallasului pentru a întâmpina coborârea lui Dumnezeu pe Pământ. În așteptarea lui Dumnezeu, ei au construit o „navă spațială” din cinci envelope tocite, un cuțar și câteva felinare, iar dacă acest lucru nu se va întâmpla, Chen promite că se va sinucide împreună cu toți membrii sectei sale. (*Evenimentul zilei nr. 1742*).

● Fermierul vietnamez Vo Nhu Da a descoperit un cartof de dimensiunile unui om, cântărind 85 kg. Știrea s-a răspândit repede, iar omul a fost asaltat de o mulțime de vizitatori curioși. Pentru a scăpa de ei țărănul s-a încuiat în casă împreună cu cartoful, până când l-a vândut unui proprietar de hotel care a pretins o taxă de 1000 de dongi (moneda locală) celor dornici să-l vadă. (*The Times, 12 martie 1998*).

● Creșterea cazurilor de copii nedoriti părăsiți sau uciși la naștere i-a determinat pe cei ce lucrează în maternitățile și spitalele din Ungaria să recurgă la metode mai puțin uzuale pentru a salva pruncii. Astfel ei au plasat la porțile spitalelor incubatoare unde mamele își pot părăsi copiii, în anonim. (*România liberă nr. 2424*)

LINOPIST

Sport ❖ Sport ❖ Sport ❖ Sport

RETURUL CAMPIONATULUI LA FOTBAL DIVIZIA „D” TIMIȘ

Etapa 20 din 1 martie 1998

CENAD – VARIAS: 0-2 (0-2)

Un mărțișor amar pe un timp canios. Foamea de fotbal a cenăzenilor a fost stopată de timpul canios venit o dată cu mărțișorul.

Pe o ploaie mărunță și rece gazdele au întâlnit o echipă din mijlocul clasamentului dar care avea la carma ei pe fostul internațional Cici Manolache astfel că rezultatul a surâs vizitatorilor.

Perioada de iarnă, adică pregătirea făcută de cele două echipe a fost mai eficientă la oaspeții, lucru demonstrat atât de prestația din terenul de joc dar mai ales de rezultatul final.

Jocul a fost de slabă factură tehnico-tactică, pe alocuri chiar jenant la care a contribuit și starea vremii astfel că a lipsit spectacolul oferit de echipa noastră altădată.

Lipsa unei pregătiri centralizate și poate lipsa meciurilor de verificare ar putea fi o scuză pentru prestația slabă a gazdelor. Meciul următor poate să confirme sau să infirme acest lucru.

Nu trebuie făcut un capăt de țară din acest rezultat deoarece mai sunt 13 etape până la finalul campionatului spectatorii doresc prestații pe măsura valorii reale a lotului și încrederii acordată echipei de întreaga suflare a Cenadului.

Oaspeții au deschis scorul în minutul 9 majorându-l peste 10 minute prin autogolul lui Ionuț.

Distribuția echipei cenăzene a fost următoarea: Mateescu, Kazekas, Noroc, Ionuț, Balint, Campan, Iovănescu, Koller (min. 25 Giotea), Vela, Cuibus, Popa.

Etapa 21 din 8 martie 1998

CENAD – GIARMATA: 0-1 (0-0)

Un meci cu una dintre pretendentele la promovare

Meciul cu una din pretendentele la promovare, în speță cu echipa aflată pe locul doi la egalitate cu liderul, a fost așteptat cu deosebit interes de cenăzeni.

În primul se dorea să se vadă o echipă din fruntea eșalonului al patrulea și în al doilea rând se dorea o verificare a cauzelor care au dus la pierderea meciului anterior.

Fiind un meci aprins disputat, înfrângerea poate fi socotită o victorie privită prin prisma jocului echipei cenăzene. Dacă nu ar fi fost acea sclipire a jucătorului oaspete Vătășescu la acea lovitură liberă meciul s-ar fi încheiat nedecis, la un scor apropiat de realitatea din teren.

Păcat că linia mediană și atacul n-au știut să fructifice numeroasele momente de atac

supranumeric al gazdelor când oaspeții, plecați la atac, au lăsat libere spații largi în apărare.

Dorim ca acest meci să fie de bun augur și să asistăm la o revenire a echipei noastre.

Unsprăzecile cenăzenilor a fost următorul: Mateescu, Iovănescu, Noroc, Marianuț, Giotea (Covaci), Balint, Vela, Campan, Fazekas, Cuibus și Popa.

Etapa 22 din 13 martie 1998

JIMBOLIA – CENAD: 5-0 (3-0)

Mult așteptatul reviriment nu s-a produs încă

Mult așteptatul reviriment nu s-a produs încă și sperăm din tot sufletul să fie altfel spectrul retrogradării este foarte posibil.

Cu un lot diminuat numeric și valoric oaspeții nu puteau emite pretenții în fața unei echipe fruntașe, bine clădite și bine așezată pe teren de excelență antrenor profesor Dănilă Otiman.

Lipsa pregătirii centralizată se face simțită la fiecare meci, cenăzenii jucând pe postura unei selecționate ad-hoc la primul ei meci.

Echipa oaspete a folosit formație: Mateescu, Iovănescu, Noroc, Marianuț, Giotea, Vela, Koller, Fazekas, Balint, Cuibus și Popa. Spre finalul întâlnirii au mai evoluat: Atorosi și Covaci care i-au înlocuit pe Giotea și Koller.

Etapa 23 din 22 martie 1998

CENAD – PECIUL NOU: 1-1 (1-0)

„Fluierașii” au fost împotriva cenăzenilor.

Mult așteptatul reviriment s-a produs în sfârșit dar de data aceasta „fluierașii” au fost împotriva cenăzenilor.

Pe un frig pătrunzător în fața a circa 60 spectatorii gazdele au întâlnit o echipă fruntașă care nu merită să smulgă acest punct dar el a fost darul „fluierașilor” pentru oaspeții.

Meciul a fost alert, gazdele impunând un ritm vioi au dominat meciul cu excepția ultimilor 10-15 minute când meciul a devenit mai echilibrat.

În minutul 22 Cuibus a marcat direct dintr-o lovitură de colt ca în minutul 82 oaspeții să egaleze prin Otiman.

Centralul G. Stoicovici a refuzat gazdelor o lovitură de la 11 m în prima repriză iar în minutul 89 la pătrunderea lui Koller când acesta a fost faultat în suprafața de pedeapsă centralul Stoicovici refuză să acorde lovitura de pedeapsă lăsând jocul să continue. Lucru acesta a provocat unele scene reprobabile când Stoicovici a fost agresat de spectatorii iritați de arbitrajul lui, scandalos și părtinitor în favoarea oaspeților. Lucrătorii postului de poliție din Cenad au calmat spiritele aplicând amenzi agresorilor. Meciul s-a reluat după o pauză de 10 minute.

Păcat că acești „cavaleri negri” strică spectacolul prin arbitrajul părtinitor față de cei care „cotizează” și împotriva celor care nu fac aceste gesturi. Și atunci să nu ne mirăm de decăderea lentă a fotbalului românesc la nivelul tuturor eșaloanelor.

Cenăzenii au folosit următoarea echipă: Mateescu, Iovănescu, Noroc, Marianuț, Vela, Fazekas, Balint (min. 77 Giotea), Campan, Mateas, Cuibus și Popa (min. 81 Koller).

Etapa 24 din 27 martie 1998

LUGOJ – CENAD: 6-0 (2-0)

Din nou o prestație lamentabilă

Din nou o prestație lamentabilă și un scor care ne scutește de orice comentarii.

Oaspeții cu o apatie condamnată n-au pus probleme gazdelor care au zburdat pe teren și au înscris o jumătate de duzină de goluri. Încet dar sigur cenăzenii coboară spre un loc periculos în clasament care duce inevitabil spre retrogradare.

Cenăzenii au aliniat următoarea formație: Mateescu, Iovănescu, Balint, Marianuț, Vela, Mateas (min. 71 Arato), Campan, Fazekas, Koller (min. 58 Fiotea), Cuibus și Popa.

CRONICAR SPORTIV

CÂTEVA CLASAMENTE

Clasamentul golgeterilor

acasă	
1. Condrea	7 goluri
2. Balint	6 goluri
3. Koller	3 goluri
în deplasare	
1. Popa	3 goluri
2. Balint	2 goluri
3. Cumpănăsioiu	1 gol
Faur	1 gol
Marianuț	1 gol
clasamentul general	
1. Balint	8 goluri
2. Condrea	7 goluri
3. Popa	5 goluri

Topul ratărilor

1. Popa
2. Cuibus
3. Condrea

Topul arbitrilor corecți

1. S. Altmayer
2. Grigorescu
3. C. Făniță

Topul evidențiatilor

1. Ionuț
2. Condrea
3. Marianuț
Balint

Arbitrii în „ofsaid”

1. Stoicovici
2. Stănescu
3. Dobrișan

NOTĂ

În urma schimbărilor survenite în echipa de fotbal din Cenad în numerele viitoare vom urmări meciurile și rezultatele „noii” echipe chiar dacă ele se desfășoară în categoria „promotiv”. Cu aceeași dragoste le urăm echipei și jucătorilor o cât mai rapidă ascensiune în campionatul județean și apoi „la mai mare!”

CALEIDOSCOP

CALEIDOSCOP

CALEIDOSCOP

CENADUL MARE

Despre biserica ortodoxă română

„CENADUL-MARE 1 Biserica zidită în 1888, pictată în 1893, renovată în 1925, hram; Pogorarea Sfântului Duh, sfințită de Episcopul Ioan Metianu, 405 familii, 1380 suflete, 112 elevi ortodoksi, cor bisericesc, 32 iugăre Ioan Perian, paroh, Ioan Folea, Teodor Vingan cantori, Ioan Blaj cantor și dirijor de cor, Gheorghe Gheorghia director școlar. Matricole botezuri și morți din anul 1791 și matricola cununii 1790.

*(După „Calendarul Arhiepiscopiei Timișorii”
pe anul de la Hristos 1949)*

DATE CRONOLOGICE UITATE

Puțini mai sunt azi care cunosc unele date cronologice sau sisteme de calcul cronologic. Pentru informarea cititorilor noștri înserăm mai jos o parte dintre acestea cu gândul ca să le poată folosi sau înțelege când le vor întâlni.

CRONICAR

Câți ani sunt?

- de la facerea lumii după biserica ortodoxă 7507 ani;
- de la facerea lumii după biserica catolică 6712 ani;
- după calculul vechilor iudei 6003 ani;
- după calculul comun 5982 ani;
- după calculul nou al iudeilor 5759 ani;
- de la fondarea Romei 2757 ani;
- de la nașterea Domnului nostru I.H. 1998 ani;
- de la descălecatul romanilor în Dacia 1893 ani;
- de la inventarea prafului de pușcă 698 ani;

- de la inventarea hârtiei 626 ani;
- de la inventarea tiparului 557 ani;
- de la descoperirea Americii 507 ani;
- de la aducerea cartofilor din America 419 ani;
- de la introducerea calendarului gregorian 417 ani;
- de la unirea românilor sub Mihai Viteazul 400 ani;
- de la inventarea mașinii cu aburi 300 ani;
- de la unirea lui Atanasie cu Roma 299 ani;
- de la inventarea fotografiei 161 ani;
- de la inventarea fonografului (gramofon) 112 ani;
- de la inventarea telegrafiei fără fir 96 ani;
- de la întâiul zbor cu avionul 93 ani;
- de la unirea cea mare (1918) 80 ani;
- de la Revoluția din decembrie 1989 9 ani.

MERSUL NATURII ÎN GÂNDIREA BĂTRÂNILOR NOȘTRI

Bătrânii noștri cunoșteau mersul normal al naturii după anumite semne date chiar de natură. Am spicuit pentru cititori o seamă de asemenea date pentru a le verifica actualmente. Orice nepotrivire e un semnal că ceva s-a schimbat în natură.

G.D.

Octombrie: Brumărel și mărtișor sunt luni surori. Cu cât frunzele arborilor cad mai curând, cu atât mai roditor va fi anul viitor. Gerul și frigul din octombrie îmblânzește pe ianuarie și faur. Șoarecii de câmp de trag către sat, iarna e aproape. Neaua și frigul de octombrie, aduce ianuarie moale. Când arborii țin frunza mult, iarna e departe, dar va fi grea și la anul vor fi omizi multe.

Noiembrie: De plouă la începutul lui brumar, săptămâna Crăciunului va fi geroasă. Brumar se potrivește cu mărtișor. Neaua multă de pe pomi însemna muguri puțini de cu primăvară. Șoarecii de câmp de se mai arată, iarna e departe.

Decembrie: De se arată multe găște sălbatice și iepurii se apropie de sat, va fi iarnă grea. Decembrie geros la început ține gerul 10 săptămâni. Moș Crăciun zăpădos, prevestește an mănos. De va fi Crăciun ploios vor fi paștele friguroase. Indrea geros, aduce an mănos.

ZILE ȘI MUNCII sau CE FĂCEAU ȚĂRANII ÎNAINTE

Primii ingineri agronomi ai țării au fost țărani români, străbunicii noștri. Calendarul lor agricol era respectat cu mare sfîntenie iar cel care nu era în pas cu el era considerat un leneș.

Redăm mai jos pe fiecare lună ce prevedea un astfel de calendar.

GOSPODAR

OCTOMBRIE

Scoate cartofii, morcovii și celelalte rădăcinoase pe timp uscat că altfel se strică. Culege poamele și strugurii pe timp uscat să nu fie nici roua pe ele; așează-le după soi și frumusețe. Curăță pomii de uscături și scoarța putredă și le stropește trunchiurile cu var stins, sânge de vită și lut cleios. Scoate pomii uscați. Culege porumbul. Scoate mierea din stupi. Ferește stupii de frig și de umezeală. Îngrașă găștele și rațele. Se începe vînatul iepurilor. Începe recoltarea sfeclei. Sfârșim cositul otăvii. La stupi completăm proviziile de iarnă și curățim tăbliile. Semnăm salatele de primăvară.

NOIEMBRIE

Când a căzut frunza, poți răsădi orice pom. Gunoiește pomii cu gunoi putred, cenușa sau urină apătoasă. Pune varza la murat pentru iarnă și acoperă putina cu o

pânză curată, pritocește varza regulat în fiecare săptămână, până se acrește. Spoește trunchiul copacilor cu var stins, balega și sânge de vită, amestecate toate la un loc. Gunoiește viile. Scoate morcovii. Femeile pot începe să toarcă. Ară afund și bine locul unde semeni porumb. Poamele putrede dă-le porcilor.

DECEMBRIE

Aerisește pivnița din când în când: de miroase a putregai afum-o cu puicioasă. Când va fi gerul mare astupă ferestrele pivniței și a grajdului. Îngrijește vitele, țesală-le, scoatele la aer. Nu le adăpa cu apă rece și dă-le sare destulă. Grajdurile să fie călduroase, căci atunci vitele mănâncă mai puțin. Dă găinilor coji de cartofi fierte amestecate cu tărâțe ca să facă ouă toată iarna. Dă-le apă destulă și călduță ca să nu mănăce zăpadă căci le strică la ouat. Taie porcii cei grași. Gri-

jește bine vitele însărcinate. Nutrețul înghețat le strică. Îngroapă și acoperă via. Curăță pomii de omizi. Grijește ca să nu intre șoareci în stupi. Seamănă în strat: morcovi timpurii, conopidă, ridichi, măcriș, pătrunjel. Fă socoteala ce ai făcut într-un an și ce ai de făcut pe viitor. Reparați uneltele.

De prin lume adunate • De prin lume adunate • De prin lume adunate

● Periodic la Bombay are loc un fenomen bizar; se mai prăbușește câte o clădire, fără „ajutorul” unui cutremur. Acest lucru s-a întâmplat și în noaptea de 17 martie când, asemeni unui castel din cărți de joc o clădire de șase etaje s-a prăbușit de la sine. (*Național, nr. 232*)

● Zahărul de mesteacăn, naftykylosida, în combinație cu diferite arome poate opri înmulțirea celulelor canceroase, a anunțat televiziunea suedeză duminică seara. Descoperirea a fost realizată de către cercetătorii de la Universitatea din Lund conduși de profesorul Lars-Sake Fransson, împreună cu un grup de cercetători japonezi. (*România liberă*)

● Cercetările întreprinse de geneticenii ruși Alexandr Tkacenko și Igor Alexanhin au arătat că 70% dintre oamenii geniali s-au născut când vârsta taților era între 30 și 35 de ani iar mamele au fost mai tinere de 29 de ani. (*Național, nr. 232*).

● Autoritățile moscovite au decis că, începând cu luna mai a acestui an, să instaleze automate de distribuție prezervative în diverse clădiri din capitala rusă, măsură ce se înscrie în campania de combatere a bolilor cu transmitere sexuală. (*Evenimentul zilei, nr. 1741*).

LINOTIPIST

ASOCIAȚIA AGRICOLĂ “MORISENA”

Oferă asociaților până în momentul de față:

- ◆ 400 kg grâu/ha
- ◆ 100 kg orz/ha

Produsele se pot ridica vinerea și sâmbăta de la magaziile asociației (fosta zootehnie) între orele 8-16.

ÎNTRUCÂT ZIARUL TRĂIEȘTE DOAR DIN VÂNZĂRI ȘI SPONSORIZĂRI,
AȘTEPTĂM CITITORI MULȚI ȘI „GENEROȘI”

ZIAR EDITAT SUB EGIDA
SOCIETĂȚII CULTURALE „BANATUL” TIMIȘOARA,
FILIALA CENAD

ISSN 1222-5843

COLEGIUL DE REDACȚIE:
GHEORGHE ANUICHI, GHEORGHE DORAN, DANIEL GROZA,
IOAN POPOVICI ȘI IOAN RADU

Tehnoredactare computerizată:
Szalai Ladislau

Tiparul executat la
Imprimeria MIRTON Timișoara
Str. Samuil Micu nr. 7
Tel./fax: 056-208924